

HÚSVÉT – IGAZI ÖRVENDEZÉS!

VARGA JÁNOS, PLÉBÁNOS

Húsvét mondanivalóját, Húsvét-titkát nem is olyan egyszerű kimondani, nem is olyan egyszerű leírni. Nem is lehet egyszerűen – egy napos – ünnepben megjeleníteni. Ennél sokkal több a Húsvét, a Feltámadás ünnepe.

A Virágvasárnapkal kezdődő hét annyi mindent elmond az emberiség megváltásának nagy titkáról.

Az utolsó vacsora terme de gazdag minden mozzanatában! Jézusnak ott elmondott szavai, főpapi imája, - majd az asztalra került kenyér és bor fölött elmondott szavai, melyek azóta is újra és mindig elhangzanak az apostolokra hagyott végrendelet nyomán: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!”

Ezek a szavak megtestesültek az apostolok ismétlődő kenyértöréseiben, sőt az általuk megbízott utódok (fölszentelt utódok) szentmiséiben, - és azóta sem szűnt meg ez a csodálatos kenyértörés, a papi-hatalom évszázadokon átívelő áradása nyomán egészen napjainkig, és biztosra vehetjük, hogy így folytatódik a történelem végéig.

A következő nap – Nagypéntek – az Úr Jézus értünk vállalt szenvedése és megváltó halála megdöbbentő bizonyossága Isten ember-szerető jóságának. Ha csak egy kicsit is megérzünk valamit ebből az isteni-jóságból, akkor mi is leülünk-letérdelünk a golgotai kereszt tövébe, hogy imádkozzunk, hogy elmélkedjünk, hogy bocsánatot kérjünk, hogy elcsendesedjünk...

Nagyszombaton, Húsvét Vigíliáján a Föltámadott sírjánál jó leülni az üres sír szélére és látni, hogy mennyire elfelejthető az a kicsinyes emberi gáncsoskodás, amit a főpapok és a csatlósai Jézussal kapcsolatban felsorakoztatnak, - sőt, a Gonosz minden erőlködése, látszólagos sikere, mely a Keresztre szegezte, sőt, a sírba temette az Isten Fiát, kevés ahhoz, hogy Isten jóságát, üdvözítő valóságát megbénítsa.

Jézus föltámadása a maga csodálatos egyszerűségével, tisztaságával, isteni megoldásával csak öröme hangol bennünket.

Itt nincsenek háború utáni helyzetek, szörnyűségek, fájdalmas következmények: Öröm van, jóérzés van, boldogság van, Örvendezés van, - együtt örvendezés van, Alleluja van!

Ezért énekeljük nagyon tudatosan:
„DICSÓSÉG, SZENT ÁLDÁS, TISZTESSÉG,
A FÖLTÁMADT ÚRNAK, HÚSVÉTI BÁRÁNYNAK,
DICSÓSÉG, SZENT ÁLDÁS, TISZTESSÉG!”

1. ZSOLTÁR DÁVIDTÓL.
AZ ÚRÉ A FÖLD S AMI AZT BETÖLTI,
A FÖLDKEREKSÉG ÉS MINDEN LAKÓJA.
2. MÉRT Ó ALAPÍTOTTA A TENGEREKRE,
S A FOLYÓK FÖLÉ Ő ÁLLÍTOTTA.
3. KI MEGHET FEL AZ ÚR HEGYÉRE?
KI ÁLLHAT MEG AZ Ő SZENT HELYÉN?
4. AZ, AKINEK KEZE ÁRTATLAN, AKINEK SZÍVE
TISZTA, AKI MÁGÁT HIÚSÁGRA NEM ADJA,
S NEM TESZ HAMIS ESKÜT.
5. AZ ILYEN ÁLDÁST NYER AZ ÚRTÓL,
S IRGALMAT ISTENTŐL, OLTALMAZÓJÁTÓL.
6. EZ AZOK NEMZEDÉKE, AKIK ŐT KERESIK,
AKIK JÁKOB ISTENÉNEK ARCÁT KERESIK.
7. TÁRSUJATOK FEL, HATALMAS HAPUK,
TÁRSUJATOK FEL, ÖRÖK HAPUK,
HADD VONUJON BE A DICSŐSÉG HIRÁLYA!
8. KI AZ A DICSŐSÉG HIRÁLYA?
AZ ERŐS ÉS HATALMAS ÚR, A HARCBAN
HATALMAS ÚR.
9. TÁRSUJATOK FEL, HATALMAS HAPUK,
TÁRSUJATOK FEL, ÖRÖK HAPUK,
HADD VONUJON BE A DICSŐSÉG HIRÁLYA!
10. KI AZ A DICSŐSÉG HIRÁLYA?
A SEREGEK URA, Ő A DICSŐSÉG HIRÁLYA.

A 24. ZSOLTÁR

Kövári László

AZ ÚR BEVONUL SZENTÉLYÉBE

Ünnepi dal, melyben a dicsőség Királyát, vagyis a Messiást dicsőítik. A Szövetség Ládájának - ami pedig az Úr trónja- ünnepi körmenete. Bevonulnak vele a Szentélybe. Dávid eme zsoltárja Isten magasztalásával kezdődik.

A hit első napjára – ez liturgiai megjegyzés, mely a héber szövegben ugyan nem olvasható, de megtalálható már a Hetvenes görög fordításban. Ez a megjegyzés azt mutatja, hogy ezt a zsoltárt már a Kr. e. 3-ik, vagy 2-ik században a hét első napjának istentisztelete alkalmával énekelték, mert 1. és 2. verse a teremtésben megnyilvánuló isteni fölséget és hatalmat magasztalja.

1. „Az Úré a föld, s ami azt betölti, a földkerekség és minden lakója.”

A teremtéskor a káosz felett ott lebegett az Úr Lelke. Az ember pedig megtagadta Teremtőjét, kisajátítva magának az Urat megillető helyet, az Úr alkotásait, és nem hódol előtte. Így a teremtményt imádjá a Teremtő helyett. Bűnben élünk, nem Isten-szemlélésben. Boldogok akarunk lenni, de ez Isten nélkül hiú ábránd! Ami azt (a földet) betölti: minden lény, mely a földön van. Minden az Úré!

2. „Mert ő alapította a tengerekre, s a folyók fölé ő állította.”

A folyók itt valószínűleg a tenger áramlásai (Jón. 2,4.). A régi keletiek világképe szerint a föld a tenger közepén, hatalmas oszlopokon nyugszik. (v. ö. Jób 38,4 skk.)

De Krisztus áldozata révén is az Úr vagyunk, hiszen saját magát adta értünk, hogy mi szabadok lehessünk a bűn szolgaságától. Megváltott minket. Magára vonja tekintetünket, és ha folyamatosan Rá figyelünk, akkor „18... miközben fedetlen arccal szemléljük az Úr dicsőségét, ugyanarra a képmásra változunk át dicsőségről dicsőségre az Úr Lelke által.” (2Kor 3,18) Mózes arca, mikor lejött a hegyről, Isten dicsőségét sugározta. A hit boldoggá tesz, és meggazdagítja az életet. Isten tekintete. megszentel és újjá alkot minket.

3. „Kimehet fel az Úr hegyére? Ki állhat meg az ő szenthelyén?”

4. Az, akinek keze ártatlan, akinek szíve tiszta, aki magát hiúságra nem adja, s nem tesz hamis esküt.

5. Az ilyen áldást nyer az Úrtól, s irgalmat Istentől, oltalmazójától.

6. Ez azok nemzedéke, akik őt keresik, akik Jákob Istenének arcát keresik.”

Ki méltó arra, hogy felmenjen az Úr Hegyére? Az, aki az Ő közelében él, az mehet fel az Úr hegyére, az állhat meg biztonsággal Ő előtt, és az áldást is nyer Tőle, vagyis áldottnak mondják őt. Ezek azok, akik nem a világ gondolkodása szerint élnek, hanem Isten tetteit cselekszik. Az ártatlan ember az Istennek különös oltalmára számíthat. (v. ö. Zsolt. 14) Azok, mint Dávid, akik a próbákat nem elkerülik, hanem – Isten segítségével – megállják. A szelídek, akikről meg van írva, hogy ők öröklik majd a földet, vagyis Isten Országát. Akik részt vállalnak Krisztus szenvedéseiből, hiszen Krisztus teste tagjai, és ha a Fő szenved, együtt szenvednek Vele.

Még a főpapnak is, mikor évente egyszer a véráldozattal be kellett lépnie a Szentélybe, előtte teljesen meg kellett tisztítania mind ruháit, mind saját magát, mind a lelkét is. Meg kellett aláznia magát. Csak ekkor léphetett be oda annak veszélye nélkül, hogy meghaljon Isten jelenléte miatt.

Bennünket Jézus vére véd meg, és a bűnbánatunk végén elvégzett szentgyónással való megszabadulásunk. Jézus az út, a megszabadulás, a megszentelődés. A próféták sokasága hirdette, hogy mit kíván az Úr, miként lehet eléje járulni: hogy gyermeki hittel kell Hozzá közeledni, hogy a jócselekedetek ruháját kell magunkon hordanunk. A nyert áldást azonban tovább is kell adnunk! Így mi is áldássá leszünk. Amit kapunk az Úrtól, miként a kevés, de megáldott kenyeret a tanítványok, szét kell osztanunk az embereknek, hogy az megsokszorozódva, áldássá lehessen, és betölthesse az ínségben szenvedőket.

Az Úr hegye a Sión, a frigyládának és Salamon király óta a templomnak helye; az Úr szent helye a jeruzsálemi templom. Hiúságra = bűnre. Irgalom helyett a héber szöveg «igazságosság»-ot mond. Isten arca az ő kegyes tekintete.

7. „Tárujjatok fel, hatalmas kapuk, tárujjatok fel, örök kapuk, hadd vonuljon be a dicsőség királya!

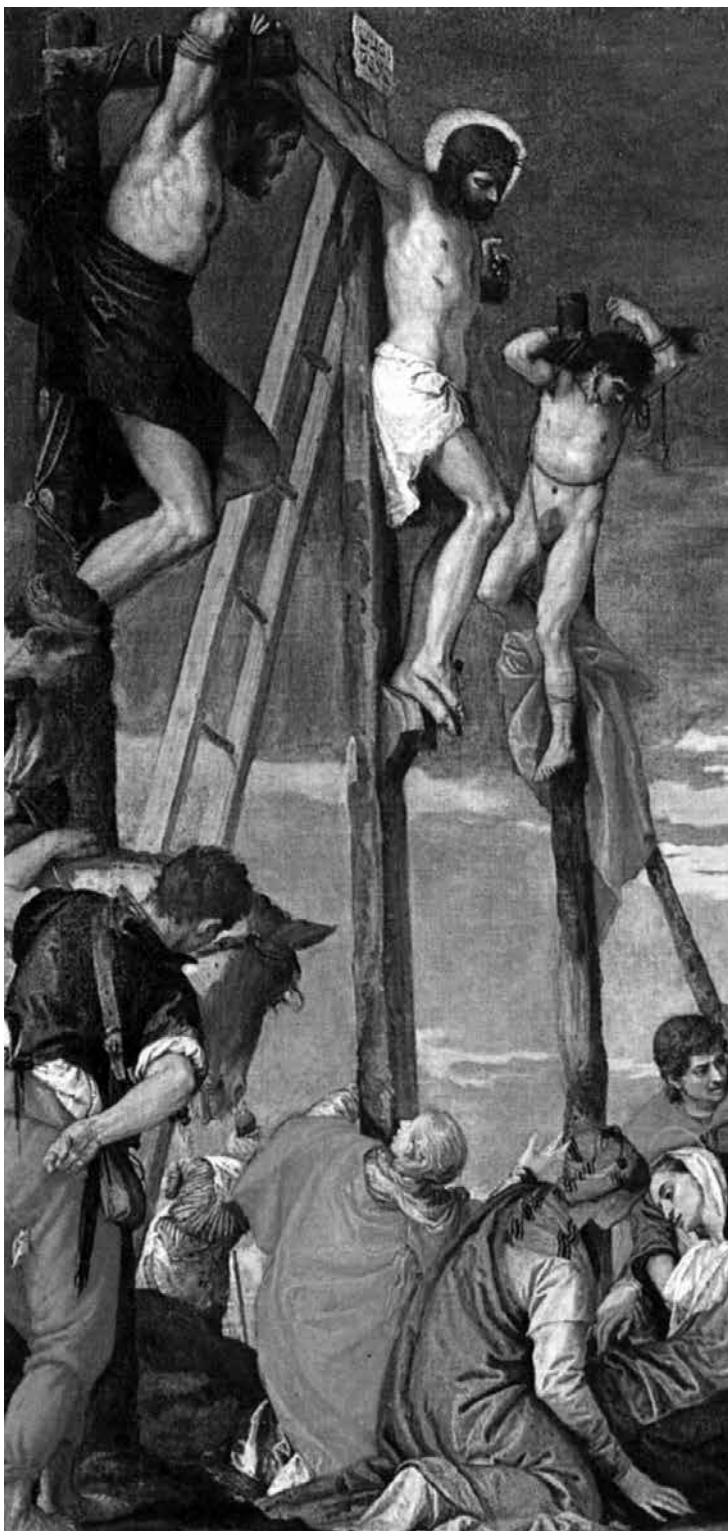
8. Ki az a dicsőség királya? Az erős és hatalmas Úr, a harcban hatalmas Úr.

9. Tárujjatok fel, hatalmas kapuk, tárujjatok fel, örök kapuk, hadd vonuljon be a dicsőség királya!

10. Ki az a dicsőség királya? A seregek Ura, ő a dicsőség királya.”

Kétszer is kérdik: ki az a dicsőség királya? A fáraó nem akarta megismerni. A szándékos megismerni nem akarása következménye lett a tíz csapás, és a veresége, a serege megsemmisülése. A főpapok, a vének, az elit, no meg a nép mind ezt kérdezi: kicsoda ez? Milyen hatalommal teszed ezeket? Pedig már akkor is meg volt írva, hogy a dicsőség királya az, aki az Úr nevében jön, aki Isten Fia! Akinek az Úr erőt, hatalmat és dicsőséget adott, és ezt jelekkel és csodákkal meg is erősítette. Ma még szelíden kérlek, kopog, bebocsátást vár. De győzedelmes Úrként is kijelenti magát, aki még Pétert is engedelmességre kényszeríti, mikor az addig tisztátalannak tudott ételleket rendel neki elfogyasztani. Seregébe hív minket, és a vitézeinek minden szükséges felszerelést megad, mikor azt mondja: „vegyétek fel Isten fegyverzetét, hogy ellenállhassatok ama gonosz napon, és mindent leküzdve megállhassatok!” és „20De ne annak örüljétek, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, inkább annak örüljétek, hogy a nevetek fel van írva a mennyben.” (Ef 6,13. Lk 10,20)

Így szól az, aki ezekről bizonyoságot tesz: Bizony, hamar eljövök. Ámen. Jöjj, Uram Jézus! (Jel 22,20)

„A KATOLIKUS ÓVODA NEM EGY A SOK SZOLGÁLTATÓ KÖZÜL.”

Beszélgetés Béresné Dajka Katalinnal,
katolikus óvodánk igazgatójával

Kedves Katica! Mióta állsz a Szent Vince Óvoda – ami néhány éve Mindszenty József Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda nevet viseli – élén?

2002 és 2011 között, 8 nevelési éven keresztül szülőként minden nap kapcsolatban voltunk a Szent Vince óvodával, 3 gyermekünk 8 évig járt ide nagy örömmel. Amikor az intézmény logopédusa elköltözött, és munkahelyet váltott, Nyitrai Istvánné Margó engem keresett meg, hogy e nemes és szép feladatot elvállaljam. 2007-2010 között logopédusként dolgoztam az óvodában, majd Margó nyugdíjazásával egy időben, az ő javaslatára, kollégáim támogatásával, Püspök Atya elfogadta a jelölésemet. Mint minden történetben, ami körülöttem zajlik, ebben is a Gondviselő Atya szándékát éreztem, a feladatot elfogadtam.

Milyen életpálya előzte ezt meg, honnan jöttél Budaörsre?

Csíksszentkirályon születtem, a gimnáziumi éveimet a csíksszeredai Márton Áron Gimnáziumban töltöttem, majd a székelyudvarhelyi Benedek Elek Tanítóképző Főiskola Óvó-tanító szakán diplomáztam 1994-ben. A szerelem szólított a fővárosba, 1994-1998 között a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógia Tanárképző Főiskola tanulásban akadályozottak pedagógusa-logopédia szakán tanultam, és államvizsgáztam. Férjemet 26 éve ismerem, idén 21 éves házasok leszünk, 3 csodálatos kamasz gyermekünk van.

Mennyiben más egy katolikus óvoda élete, mire helyezitek a hangsúlyt, mit adtok többet, mint más óvoda?

A katolikus óvoda nem egy a sok szolgáltató közül. Mint ahogy a neve is jelzi, elkötelezettség az alapvető keresztény értékek mellett: elsősorban a feltétel nélküli szeretet, derű, segítségnyújtás, elfogadás-befogadás, következetesség. Mindennapos beszélgetés, ima, kérés és köszönet, amit a mennyei Atyának fogalmazunk meg, ünnepi alkalmakon szentmiséhez szoktatás, egyházi ünnepek ünneplése-ezek a hangsúlyos feladatok, melyeket kollégáim elkötelezetten, derűsen, magas szakmai színvonalon nap mint nap elvégeznek.

Mennyire népszerű Budaörsön óvodátok, van-e túljelentkezés?

Egyházközségünk családjai hála Istennek jó hírünket viszik, így az egyházmegye területéről sokan megkeresnek. Minden évben van túljelentkezés, de egyfajta rangsort nekünk is tartanunk kell: egyházközségünk családjai, testvérek, új egyházközségi családok, egyházmegye területéről új családok, és természetesen arra is figyelünk, hogy a budaörsi gyerekek előnyt élvezzenek.

Hogy készültök föl a kicsikkel a húsvéti ünnepekre?***Hogyan ünnepeltek?***

A Húsvét ünnepe, de leginkább előzményei (gondolok itt a Nagyhétre) a korosztályoknak megfelelően kerülnek elmesélésre. A 3-6 éves gyerekeknek elég, ha azt mondjuk, hogy a gonosz emberek bántották Jézust, nem akarták, hogy ő legyen a „királyuk”. De ő legyőzte a gonoszakat, és itt él ma is köztünk, a szívünkben. Hogy kifejezzük iránta való szeretetünket, minden csoport Golgotát készít, amit tele-tűzdelnek a jócselekedetek színes virágaival, szívecskéivel. Húsvét napjára minden Golgota virágba borul. Nagycsoportosaink a hitoktató Anita néniel és az óvó nénikkel meglátogatják a Kálvária-dombot, beszélgetnek Jézus életéről. Énekelünk, imádkozunk, és tesszük a jót!

Milyen terved van még ezzel kapcsolatban, amit eddig nem sikerült megvalósítani?

Nagy álmunk egy új, korszerű óvodai épület, de addig is, míg ez megvalósul, csinosítjuk, szépítjük a meglévő környezetünket. Hiszem, hogy ha a Gondviselő atyának terve van velünk, nem hagy magunkra.

Családi körben hogyan ünnepel a Húsvétot?

Imával, kereszttúttal, lelkigyakorlattal készülünk az ünnepre. Természetesen, gyermekkorom szokásai ma is elevenen élnek bennem, így Virágvasárnapon barkát szenteltetek, Húsvétkor eledelt is viszek a templomba, szentelésre. Gyermekkoromban a szentelt eledel minden morzsáját elfogyasztottuk, a csontokat elégettük. Nagypénteken minden szekrényajtót szélesre tárok, szellőztetek- régi székely szokás-így a moly nem támadja meg a ruhaneműt, ágyneműt. Az előző évi szentelt barkát nagymamám szétmorzsolta, és kiszórta a kertbe-azt tartotta, hogy a növényeket nem támadják meg a kártevők. Én is így teszek. Nem telik el nap, hogy ne gondolnék

drága nagyszüleimre, akiktől anynyi szépet és jót tanultam, hogy alig győzőm átadni a gyermekeimnek.

Mivel foglalkozol szabad idődben legszívesebben – gondolok itt elsősorban az éneklésre is?

Szabadidőmben szeretek olvasni, kertészkedni, főzni, színházba és hangversenyre járni. Nagyon kedves elfoglaltságom a Werner Kórusban való éneklésem, 2012 óta vagyok a kórus tagja, szoprán szólamban. Hat éves korom óta éneklek kórusban: egyházi, gimnáziumi, főiskolai kamarakórus, óvónők kórusa. A szép énekhang, tehetség Isten ajándéka, nem szabad elhanyagolni, szolgálni kell vele. Örömmel, szeretettel teszem!

Áldott Húsvétot kívánok a lap minden kedves olvasójának!

SÍK ZOLTÁN ATYÁRA EMLÉKEZVE

Grósz András

Március 3-án a Werner Alajos Kórus Budaörs egykori káplánjára és plébánosára, Sík Zoltánra emlékezett sírjánál születésének 100., halálának 20. évfordulóján. A megemlékezést követő szentmisét is Sík atyáért ajánlották fel a hívek.

Sík Zoltán 1917. március 3-án született Budapesten. Pappá 1940-ben szentelték Bécsben. 1943-ban nevezték ki káplánná Budaörsre, majd Aubermann Miklós elmenekülése után 1944 őszétől plébános-helyettes, 1945/46-tól pedig plébános lett. Sorsfordító időkben vált a budaörsi katolikus hívek lelki vezetőjévé. Bátran és a konfliktusokat vállalva állt ki az egykori község többségét adó német lakosság mellett, amikor a településről 1945-ben sokukat internáltak, őrizetbe vettek. *„Az sem baj, ha nem lesz eredménye, az sem baj, ha párunkat lecsuknak, nem félünk üldöztetéstől, nem félünk börtöntől, de igenis félünk attól, hogy valaha azt mondhatnák ránk: Az Egyház látta a híveit ért igazságtalanságokat, de szavát nem emelte fel érdekükben.”* – írta jelentésében Sík Zoltán 1945 őszén a frissen kinevezett esztergomi érseknek, Mindszenty Józsefnek. Amikor a budaörsi némettség döntő részét 1946/47-ben kitelepítették Németországba, Sík plébános mindent megtett annak érdekében, hogy fájdalmukat, lelki sokkjukat enyhítse, ezért is írt levelet a kitelepítetteknek keresztül jövőndő német lelkipásztoroknak, hogy fogadja szeretettel és bizalommal a hazájukból elüldözötteket. A budaörsi kitelepítés tragikus éveiről Sík plébános az 1980-as évek végén a Buglya Sándor által rendezett Sváb Passió című dokumentumfilmben beszélt bővebben. A plébános a kitelepítést követően sikeresen fogta össze megmaradt – és folyamatosan gyarapodó – közösségét, az 1950-es és 1960-as évek egyházközségi élete is erről tanúskodott. Erre az aktív közösségi időszakra ma is sok budaörsi hívő emlékezik vissza szívesen. 1974-ben előjárói elhelyezték Budaörsről, és a pesti Rózsafüzér Királynéja templom plébánosává nevezték ki, de egyúttal a VII. kerületi Regnum-plébániát is ellátta. Nyugdíjazása után 1989-től a budai Boldog Özséb Plébánia kisegítő papja lett. 1992-ben ő celebrálta a templomkertben álló második világháborús emlékmű avatásának ünnepi szentmiséjét.

Utolsó éveit a székesfehérvári papi otthonban töltötte. Pár nappal 80. születésnapja után 1997. március 12-én hunyt el. Sírja – végakarátának megfelelően – a budaörsi régi temetőben található.

Sík Zoltán plébános kápláni és első plébánosi éveiről – elsősorban a helyi némettség 1945/46-os megpróbáltatásainak bemutatásán keresztül – részletesebb anyagot találunk (benne Mindszentyhez írt leveleivel) a 2014-ben megjelent **Marchut Réka: Töréspontok. A Budapest környéki némettség második világháborút követő felelősségre vonása és annak előzményei (1920–1948)** című kötetben, amely a budaörsi Heimatmuseumban is megvásárolható.

JÁNOS ATYA KÖSZÖNTÉSE

A templomi hírlevélben azt olvasom, hogy plébánosunk, Varga János Atya most tölti be 80. életévét.

Deo Gratias – mondom, és arra gondolok, hogy hányszor állt mellém és minden híve mellé Budaörsön az eltelt 17 évben. Látom magam előtt őt, ahogy a 9 órai szentmise előtt végigsétál a templomban. Híveihez van egy-egy szava, de jut mindenkinek a mosolyából is.

Arra gondolok, hogy 1961-ben szentelték pappá, azóta is fáradhatatlanul végzi immár 17. éve itt a léleképítő munkáját. Amikor összegyűltünk néhányan, hogy előző próbálkozások után megjelentessünk egy egyházközségi lapot, Atya természetes bölcsességgel az Élünk címet választotta. Azóta lapunk elérte az 50. számot, e mögött az Ő bölcsessége az aranyalap.

Arra gondolok, hogy az Úr mindig adott egy-egy kiváló pástort a kis budaörsi nyája mellé. Johann Helmert, aki 1744-ben a hajdani romok helyén újra templomot emelt. Johann Brunnert, aki a kápolnaépítő Franz Wendlert bátorította 1855-ben. Csizmazia Ferencet, aki az I. világháború idején gabonát gyűjtött, koldult árva és özvegy híveinek. Sík Zoltán meleg szívvel, emberséggel állt üldözött hívei mellé, védelmezte az üldözötteket. Szentgyörgyvölgyi Zoltánt, aki 1990-es években mindent előlről kezdett, iskolát alapított.

Ezután kaptuk Varga János atyát, aki ezt a nehéz munkát azóta is tovább irányítja, az ismert plébánosok sorában ő a huszadik. Újra van óvodánk, iskolánk, áll a Kőhegyen az újjáépített kápolna. A Kálvária-dombon vele járjuk végig a keresztutat. Ami talán a legfontosabb, segített és segít a lelkek újjáépítésében. Súlyos műtétem előtt végighallgatta életgyónásomat, eljuttatta hozzám az Oltáriszentséget. Nem véletlen, hogy elődjével Zoltán Atyával együtt mindketten Budaörs díszpolgárai. Őszintén tisztelem János Atyát, akivel közös soproni éveink is összekötnek. Még sok mindenről kellene szólnunk, a Mindszentszoborról, az egyesületekről, a táborokról, a helyreállított orgonáról, de a tények maguk helyett beszélnek.

Áldja meg az Isten, sokáig maradjon velünk, szeretett és fáradhatatlan lelki vezetőnk! Mindnyájunk nevében kívánja egyik legkisebb lelki gyermeke: KJL

ARANY JÁNOS ÉS A BIBLIA

Kovács József László-Paulovits Teréz

„Nem hal meg az, ki milliókra költi/Dús élte kincsét, ámbár napja múl,“: „fennmarad s nőttön -nő tiszta fénye.“ – írja Arany János a Széchenyi emlékezete versében 1860-ban, Húsvétkor, a „legnagyobb magyar“ halála napján. Az ódai szárnyalású költeményében a költő Jézus halálával és feltámadásával kapcsolja össze a nemzet sorsát. Az egész művet a haza feltámadásának hite hatja át. Széchenyi alakját Mózeshez hasonlítja. Nekünk is áldozatot kell bemutatnunk nemzet oltárán a jobb jövőért, imádkoznunk kell érte.

A bibliai nevek, kifejezések egész költészetét meghatározzák jelképesek Józsue, Lót, Jerikó ószövetségi nevek. Fájdalommal jajdul fel 1866-ban Juliska emlékezetében a megtört szívű költő, mint Jeremiás próféta. Hisz egyéni fájdalma mellett a haza is olyan, mint egy „romba dőlt oltár.” A vershez írt fájdalmas jegyzete igazolja mindezt: „nagyon fáj, nem megy.”

Az oltár és a vasárnapi istentisztelet a Fülemlében is megjelenik, mintegy a teremtett természet szépségének áhíttá: „történt pedig egy vasárnap, hogy a fent írt fülemüle épp a közös gallyra üle, azt szemelvén ki oltárnak, hol az Istent dicsőítse szép énekkel megköszönvén a napot, melyre im felvirradott, a sugárt és illatot, a fényt és harmatot.” Szent Ferenc naphimnuszának szárnyalása hangzik egy kisszerű... „tyúkperben“, a fülemile-éneken!

A bibliai műveltségét Nagyszalontáról, otthonról, a szülői házból hozta a költő, a „bogárhátú viskóból“, amit „szentegyház“-nak nevezett. Idős szülei „rendkívül vallásosak lévén e hajlam rám is korán elragadt, az ének, a Szentírás vonzóbb helyei lettek első tápja gyöngye lelkemnek.“ – írja Gyulai Pálnak. Vallomása szerint ebből alakult ki kedélyében a komolysága is. Trágár szót soha nem hallott a szüleitől. A zsoltárokat és a Biblia „vonzóbb részeit“ már öt évesen – hallásból tanulta meg, „vonzódott hozzájuk.” Hat évesen már megtanult olvasni a művelt apjától. Latinul tudta a Pater nostert és a Credót (Hiszkegyet). A szülei azt várhatták tőle, hogy pap lesz. A családból hozta a műveltség mellett az erkölcsi tartását, Szalonta, a szülőföld, a haza életre szóló élményét, szeretetét. Az iskolában csodájára jártak bibliai tudása miatt, hisz kisdíák korában a Szentírást már háromszor is elolvasta. „Az olvasás ragályába estem.” – vallotta magáról.

Egyéniségének, műveltségének kialakulásában a szülői ház és a Biblia adott alapvető erkölcsi tartást is. Ezt fejezte ki a Toldiban is, amikor Miklós anyjától búcsút vett, Isten áldásával bocsátotta el a fájó szívű anyja. „Áldjon meg !anyja eddig mondta,/Hogy ki áldjon? ,vagy kit? azt csak úgy gondolta,/Tudta ,hogy az, aki a szívet vizsgálja,/Min-den kívánságát benne találja.” Arany többször is így búcsúzhathatott el az édesanyjától, aki 8 gyermeket veszített el. A költő gyermekeit is vallásosan nevelte. Amikor a nemzet sorsa válságos lett, a családi körbe menekült, mert tudta, hogy: „öveit el nem hagyja, /Ki mindnyájunk édesatyja.” (Itthon) A kisfiát imára buzdította Fiamnak című versében, mert a vallás vigasz számunkra. Az elviselhetetlen élet helyett Istenhez kell fohász-kodnunk: „kis kacsódat összetéve imádkozzál...“refrénnel nyomatéko-sítja érzelmeit. Hisz a „bölcs Isten egészben működik, egészre fordít gondot.“

„Lelj vigaszt a szent igében
 „Bujdosunk e földi téreken”
 Kis kacsóid összetéve szépen
 Imádkozzál édes gyermekem.”

Szent Pálnak a zsidókhoz írt leveléből idézte a versben az aláhúzott sort. Talán már kislánya is ismerte a bibliai idézetet? Az ifjú Arany 14 évesen segédtanítói munkát végzett, tanított és tanult. A barátok szeretete, Szilágyi István, de főleg Petőfi Sándor hatása életre szóló élmény lett számára, ők biztatják írásra is. Szorgalmas ember, a hivatalban, a debreceni református kollégiumban, majd az Akadémián így dolgozott. Több ezer levelet írt meg életében gyöngybetűkkel. A Zsoltárok közvetlen érzelmi hatást, ellenállást váltottak ki belőle az önkény idején: „mindent, bár leplezetten kimondani, sőt e lepel szebbé tette a gondolatot. ...s a hang bájban nyert.” Nem stílusművészet, átszövi egész költészetét.

A feltámadás motívuma jellemző a Keveházában: „Harmadnap a hunok hada feltámad.” A rodostói temetőben Rákóczi kelti a halott társait, megjelenik itt az utolsó ítélet kürtszava is (Kor.15,52, trombita) „Hadd zengjen a tárogató, mint a feltámadási kürt. (Katalin) A „harmadnap, is Jézusra utal. (Keveháza) (Pál apostol 1Kor.15,52) A nemzet és Jézus feltámadása közti párhuzam egyértelmű. Feltámad az elveszett reménység! A hármasság is jellemző (Szent László). Az átmeneti feledés a nemzetben három napig tart, a nemzet Széchenyi harmadik szózatára ébred fel! Elbeszélő költeménye, a Toldi előhangjában felidézti Miklós alakját: „Ha most feltámadna s eljöne közétek/Minden dolgát szemfényvesztésnek hinnétek.”

A Ráchel és a Ráchel síralma a legmerészebb allegorikus párhuzam a megölt csecsemők és a nemzet szabadságának elvesztésén érzett fájdalom, belső megrendülés közt. Ez az allegória Arany János merész hangú művei közé tartozik

„Zsarnoki féltésed vérengzése volt ez
 De tudd meg, de tudd meg vérszopó Heródes
 Hogy ő nincs elveszve!
 Napjaid számítván, megifjult az idő
 És kitől rettegsz, nem féli fegyvered ő
 Az Íge, az eszme!”(Ráchel síralma)

A haza fájdalma azonos Ráchel fájdalmával. Az 1851-es évben a Biblia szövege alapján tudta elmondani a költő

azt, amit el kellett volna hallgatnia. Mindenki tudta, hogy ki a zsarnok – Heródes! A Biblia alakjait jól ismerték a kor magyar polgárai, hiszen a köztudatban éltek. Egy hasonlat, egy szólás elég volt Arany szerint is, hogy az olvasó megértse a ki nem mondott gondolatot, érzelmeket. Ezt igazolják a történelmi balladái is. Az Örök zsidó (1860) a költő zaklatott lelkiállapotát egy bibliai elbeszélés alapján fejezi ki. Amikor Jézus a keresztet vitte a Golgotára, egy ajtónálló szolga (Ahasvérus?, Cartofilus?) meglökte Krisztust, büntetése az örök bolyongás lett. „Én már megyek, de te megvársz” az „ítéletnapig.” A költőnek sehol sincs nyugta, bolyong zaklatott szívvel Szalonta, Nagykőrös, Pest között. A refrénben fájdalom űzi a költőt is: Tovább, tovább! Az ódon stílus is kifejezi ezt a hangulatot és életérzését. A bibliai Arany János hite, meggyőződése erősítette a nemzeti ellenállást.

„Én szegény költő vagyok,/Örökül hát nem sokat hagyok,/Legföljebb mocskotalan nevet.”Élete egyszerű,”de mégsem nyugodt, csendes, mint némely gondolná, folyton küzdés, melyben én voltam a gyengébb fél. Tehetségem mindig előretolt...lettem töredék.” Életében munka „édes és gyönyörűséges igáját hordta (Mt. 11,29-30).

Olvassuk, újraolvassuk műveit, ez erkölcsi kötelességünk is! Arany János költészete „...mentőöv”, amibe lehet kapaszkodni – vallja Márai, „Dallama örök” (Reményik Sándor)

A bibliai Arany emberi és költői példája örökké érvényes!

A TEMPLOMI VISELKEDÉS ETIKETTJE PONTOKBAN

A templomi „illemszabályok” az Isten és a hívő közösség iránti tiszteletből következnek. Az alábbi szempontok segítségével átgondolható, van-e olyasmi, amire jobban kellene figyelned:

1. Öltözz rendesen és illendően! A szentmisében maga az Isten jön el közénk. Ezért hacsak teheted, méltó, vasárnapi öltözékben jelenj meg a misén. Nőként ne nehezítsd a férfiak számára a tisztaság megélését azzal, hogy rövid szoknyában, testhez tapadó nadrágban, fedetlen vállal/keblekkel mutatkozol. Különösen ügyelj erre a templomi környezetben!

2. Férfiként templomba lépve vedd le a sapkát, kalapot! Ez társadalmi szokás, de a templomban is ügyelnünk kell rá, a tiszteletadás jeleként.

3. A templomba belépve és onnan kilépve hajts térdet a tabernákulum felé! A térdhajtással az Oltáriszentségben jelen lévő Krisztust, a mindenség Királyát köszöntjük. Ne pukedli legyen, hanem a hódolat.

4. Érkezéskor szenteltvízzel vess keresztet! E mozdulat hitvallás, keresztségünkre emlékeztet, mely által Krisztus Egyházának tagjai lettünk. Hálaadással gondolhatsz erre, amikor keresztet vetsz.

5. Ne egyél (ne rágózz!) és ne igyál a templomban!

6. Legalább néhány perccel a mise kezdete előtt érkezz! Imádsággal ráhangolódva jobban elő tudsz készülni a szentmisére. Ha nem tudsz időben odaérni, hátul keress helyet, hogy ne zavarj a többiek.

7. Ha a pad szélén ülsz le, udvariatlanság elvárni az utánad érkezőktől, hogy átmásszanak rajtad az ülőhelyért. Ilyenkor készségesen húzódj a sor közepe felé.

8. Szentmise közben legyen kikapcsolva a mobiltelefonod! Ha rendkívüli szükséghelyzetben mégis használnod kell, diszkréten menj ki a templomból.

9. A templomban őrizd a csendet, ne beszélj! A mise előtti és utáni percek nem társalkodásra, hanem imádságra szolgálnak. Ha valamit feltétlenül mondanod kell, halkán és röviden tedd.

10. Mise alatt ne olvass újságot!

11. Ha tiszta énekhangot kaptál Istentől, énekelj a szentmisén! Aki énekel, kétszeresen imádkozik.

12. A békeköszöntésnél nézz a másik ember szemébe, miközben kezdet fogsz vele! Szívből mondd: „*Béke veled!*” A kézfogás csak a közvetlenül melletted, előtted és mögötted ülőkre terjedjen ki.

13. Amikor áldozni mérsz, ne üdvözlöld sorra az ismerőseidet! Nem a társas lét, hanem a belső összeszedettség pillanatai ezek.

14. Csak a záró ének elhangzása után indulj kifelé a templomból!

Az újság számára rendelkezésre bocsátotta Brádeánné Gacs Judit, szerkesztette Varga János plébános

HÍREK, ESEMÉNYEK

Április 16-án – Húsvétvasárnap – ünnepli XVI. Benedek emeritus pápa 90. születésnapját. Isten éltesse sokáig!

Május 14-én, vasárnap lesz templomunk búcsújának ünnepe, amelynek részletes programja a későbbiekben várható.

Június 4-én ünnepeljük a Szentlélek eljövetelét, Pünkösdöt.

Június 11-én, vasárnap lesz a budaörsi egyházközségi Juniális.

Június 18-án vasárnap lesz Úrnapja.

Június 24-én szombaton 10 órakor ünnepi szentmise keretében szenteli pappá Visnyei László diakónust Spányi Antal megyéspüspök Székesfehérváron.

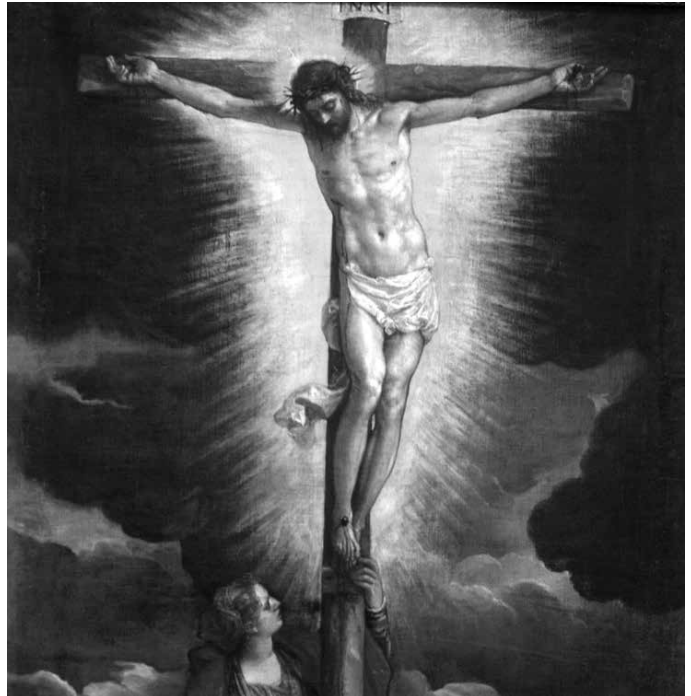
Egyházközségi honlapunk új címe:

www.brke.org

Hálásan köszönjük Szakács Katalin és Koltai Károly áldozatos munkáját az új honlap működtetésében és napra készen tartásában!

A Glória Bolt gazdag könyv-, CD-, és DVD-kínálatával várja kedves látogatóit hétköznap 14 és 17, vasárnap 10 és 12 óra között.

A 2017. évi egyházi hozzájárulás befizetésére lehetőség van személyesen a sekrestyében és a plébánián, vagy banki átutalással a Budaörsi Római Katolikus Egyházközség 11103303-19828983-36000001 (CIB-bank) bankszámlaszámára.

A BUDAÖRSI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA. MEGJELENIK 400 PÉLDÁNYBAN. AZ ÚJSÁG INGYENES, ÖNHÖLTÉGI ÁRA 285 FORINT.

Cím: 2040 BUDAÖRS, ESZE TAMÁS U. 1. DRÓTPOSTA: ELUNKUJSAG@GMAIL.COM

FELELŐS KIADÓ: VARGA JÁNOS PLÉBÁNOS FŐSZERKESZTŐ: GRÓSZ ANDRÁS
SZERKESZTŐK: HOVÁCS JÓZSEF LÁSZLÓ, HÓVÁRI LÁSZLÓ
NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS: GAULAI GERGELY - ALIQUID PULCHRI PRO DEO